

EU:n uusi pakkaus- ja pakkausjäteasetus

Jätealan ja kiertotalouden
yhteistyöryhmä (JÄKKI)
3.6.2024

Tarja-Riitta Blauberg
Ympäristöneuvos
Ympäristöministeriö

EU:n uusi pakkaus- ja pakkausjäteasetus

- Komissio antoi ehdotuksen 30.11.2022
- Hyväksytty alustavasti EU:n neuvostossa ja parlamentissa
 - Parlamentin sivuilla 24.4.2024 hyväksytyt kieliversiot:
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0318_EN.html
 - Kieliversioiden tarkastus
- Corrigendum-menettely parlamentin vaalien takia
 - Lopullinen hyväksyntä vielä parlamentissa ja ministerineuvostossa parlamentin vaalien jälkeen, todennäköisesti loka-marraskuussa 2024
 - Tulee sovellettavaksi 18 kk voimaan tulon jälkeen

Keskeiset muutokset pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevassa sääntelyssä

- Tuotekohtaiset vaatimukset
 - Huolta aiheuttavat aineet, ruokakontaktipakkausten PFAS rajoitukset, raskasmetallit (5 art)
 - Kierrätettävyys (6 art), kierrätetyn muovin pitoisuusvaatimus (7 art), kompostoitavuusvaatimus (9 art)
 - Pakkauksen minimointi (10 art)
 - Lajittelua ja uudelleenkäyttöä helpottavat merkinnät (12 art)
 - Vaatimustenmukaisuus ja sen dokumentointi
- Uudelleenkäyttöä koskevat vaatimukset
- Yksityiskohtainen raportointi

Kierrätetyn muovin pitoisuusvaatimus

Art 7

Pakkaustyyppi	2030 (%)	2040 (%)
Kontaktimateriaalipakkaukset, PET (pl. juomapullot)	30	50
Kontaktimateriaalipakkaukset , muut kuin PET (pl. juomapullot)	10	25
Kertakäyttöiset muoviset juomapullot	30	65
Muut muovipakkaukset kuin em.	35	65

- kierrätetty muovi kulutuksen jälkeistä muovia
- tietyin poikkeuksin, mm. kompostoituvat, vaarallisten aineiden pakkaukset, lääkinnälliset, muoviosat, joiden osuus alle 5 % kokonaispainosta

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen tavoitteet 1.

- **Pakkausjätteen määrän vähentäminen**
 - Vähentämistavoitteet
 - 5 % vähemmän pakkausjätettä henkeä kohti vuonna 2030, 10 % 2035 ja 15 % 2040 mennessä verrattuna vuoden 2018 tasoon)
 - muovikassit max 40 kpl / asukas 2025, 7 v. kuluttua tavoitteiden uudelleentarkastelu
 - Pakkausjätteen määrän ja roskaantumisen vähentämissuunnitelma
 - Turhan ja ylipakkaamisen välttäminen
 - Ryhmä- ja kuljetuspakkauksissa tyhjän tilan osuus max 50 % (v:sta 2030 / 3 v. deleg säädös)
 - Tiettyjen kertakäyttöisten pakkausten käytön rajoittaminen
 - Uudelleenkäytön edistäminen

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen tavoitteet 2.

- **Kierrätyksen edistäminen**
 - Kierrätystavoitteet ja keräystavoitteet
 - Kaikkien pakkausten oltava kierrätettäviä
 - 70 % v:sta 2030 ja 80 % v:sta 2038
 - Komission säädös kierrätettävyyden suunnittelun kriteereistä
 - Erilliskeräys ja mahd. lajittelu ennen polttoa
 - Muovipakkauksille kierrätetyn muovin käyttövelvoite, biopohjaisen muovin uudelleenarviointi 3 v.

Pakkauslaji	2022 (%) alustava toteuma	2025 (%) tavoite	2030 (%) tavoite
Muovi	31	50	55
Puu	20	25	30
Fe	67	70	80
Al	87	50	60
Lasi	94	70	75
Paperi ja kartonki	99	75	85
Kaikki yhteensä	60	65	70

Jäsenvaltio voi ottaa puupakkausten kierrätysasteen laskelmissa huomioon uudelleenkäyttöä varten korjattujen puupakkausten määrät (art 54.2)

Tuottajavastuu

- Tuottajan määritelmä
- WFD:ssä asetettujen vaatimusten lisäksi vastattava seuraavista kustannuksista:
 - pakkausjäteastioihin laitettavat lajittelua helpottavat merkinnät
 - vaaditut sekajätteen koostumus selvitykset
 - tietty osuus määrärahoista osoitettava jätteen synnyn vähentämistä ja ehkäisemistä koskeviin toimiin (tuottajavastuu ja panttijärjestelmät) (art. 51)
- Raportointi: 13 pakkausluokkaa, joista 6 muovia
 - Kevennetty raportointi alle 10 t/v pakkauksia markkinoille saattaville (art. 44.9)
- Verkkoalustojen (huolintapalvelujen tarjoaja) on varmistettava kauttaan myyviltä tuottajilta tiedot (ja arvioitava tietojen luotettavuus) etämyyjän rekisteröitymisestä tuottajarekisteriin ja tuottajavastuun hoitamisesta siinä jäsenvaltiossa, johon myy tuotteitaan

Pakkausten tuottajan määritelmä

Pakkaustyyppi	Tuottaja
<ul style="list-style-type: none">• Kuljetuspakkaus• Palvelupakkaus, ml. uudelleenkäytettävä palvelupakkaus• Alkutuotannon pakkaus (viljelijäpakkaus)	<ul style="list-style-type: none">• Valmistaja• Maahantuoja• Ulkomainen etämyyjä, joka myy suoraan loppukäyttäjälle
Muut kuin yllä mainitut pakkaukset	<ul style="list-style-type: none">• Tuotteen pakkaaja• Pakatun tuotteen maahantuoja• Ulkomainen etämyyjä, joka myy suoraan loppukäyttäjälle
Pakatun tuotteen pakkaus	<ul style="list-style-type: none">• Muu kuin yllä mainittu tuottaja, joka purkaa pakattuja tuotteita olematta loppukäyttäjä

Kielletyt pakkaukset 2030 alkaen

Art 25, liite V

- Myyntipisteessä käytettävät kertakäyttöiset muoviset ryhmäpakkaukset (kiristekalvot)
 - Tuoreiden jalostamattomien hedelmien ja vihannesten kertakäyttöiset muovipakkaukset (< 1,5 kg) tietyin poikkeuksin
 - Kertakäyttöiset muovipakkaukset ravintola-alan omassa tarjoilussa
 - Hotellien pienet kertakäyttöiset kosmetiikkapakkaukset
 - Erittäin ohuet muovikassit
-
- komission ohjeet 2 v. kuluttua kielletyistä pakkauksista ja kieltojen poikkeuksista
 - 7 v. kuluttua rajoitusten uudelleenarviointi

Uudelleenkäyttötavoitteet (1/2)

Kuljetuspakkaukset, Art 29(1-3)

- Tavoitteet vuodelle 2030 sitovia ja vuodelle 2040 suuntaa antavia (pyrkimyksiä)
 - 1) kuljetuspakkaukset EU-alueella (ml. etämyynti): uudelleenkäyttötavoite 40 % 2030, 70 % pyrkimys 2040 (velvoite taloudellisille toimijoille, jotka käyttävät kuljetuspakkauksia)
 - kuormalavat, kokoontaitettavat muovilaatit, laatit, pakkausalustat, muovilaatit, IBC-pakkaukset, sangot, tynnyrit tai kanisterit, lavahuput, lavansidontanauhat
 - 2) kuljetuspakkaukset eri toimipaikkojen välillä tai sidosyritysten välillä EU:ssa: uudelleenkäyttötavoite 100 % (tulossa kiristekalvoja koskeva poikkeus)
 - 3) kuljetuspakkaukset saman maan taloudellisten toimijoiden välillä: uudelleenkäyttötavoite 100 % (tulossa kiristekalvoja koskeva poikkeus)
- Kohtien 1-3 kuljetuspakkausten uudelleenkäyttötavoitteet eivät koske: vaarallisten aineiden kuljetuspakkauksia, suurten koneiden, laitteiden tai hyödykkeiden räätälöityjä pakkauksia, joustavasta materiaalista valmistettuja elintarvikekontaktipakkauksia eikä kartonkilaatikoita.

Uudelleenkäyttötavoitteet (2/2)

Ryhmäpakkaukset ja juomapakkaukset, Art 29

- ryhmäpakkaukset laatikoina (pl. kartonkilaatikot): 10 % 2030, 25 % pyrkimys 2040
 - Velvoite kohdistuu taloudelliseen toimijaan, joka käyttää em. Laatikoita
- alkoholilliset ja alkoholittomat juomat tietyin poikkeuksin: 10 % 2030, 40 % pyrkimys 2040
 - Velvoite kohdistuu lopulliseen jakelijaan, joka saattaa ko.juomia markkinoille

Poikkeukset uudelleenkäyttötavoitteista

Art 29(13 ja 14)

- alle 1000 kg pakkauksia vuodessa markkinoille saattava
- mikroyritys (alle 10 työntekijää)
- Jäsenmaat voivat sallia poikkeuksen tavoitteista taloudellisille toimijoille 5 v määräajaksi kerrallaan, mikäli
 - a. niiden pakkausjätteiden kierrätysasteet eri pakkausmateriaaleille ylittävät 5 %-yksiköllä vuoden 2025 tavoitteet ja on odotettavissa, että myös 2030 tavoitteet ylittyvät 5 %
 - b. jäsenmaa on saavuttamassa jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevat tavoitteet (vuoteen 2028 mennessä 3 % vähemmän 2018 verrattuna) sekä
 - c. ko. toimijat ovat hyväksyneet jätteen synnyn ehkäisemistä koskevan suunnitelman.
- Komission tarkasteltava tavoitteita uudelleen 2034

Pakkausjätteen määrä	vuosi
742 400 t 135 kg/as	2018
927 600 t 167 kg/as	2022
131 kg/as tavoite	2028
-> vähennettävä 36 kg /as (=22 %) nykyisestä (vuoden 2022 määrästä)	
128 kg/as	2030
122 kg/as	2035
115 kg/as	2040

Horeca-sektorin take a way pakkaukset

Art 32 ja 33

- 2 v. kuluttua asiakkailta tulee olla mahdollisuus ostaa take a way tuotteet omiin astioihinsa samalla tai alemmalla hinnalla. Jakelijan on selvästi informoitava asiakkaita tästä mahdollisuudesta.
- 3 v. kuluttua velvoite tarjota asiakkaille mahdollisuus ostaa take a way juomat ja ruoat uudelleenkäytettävissä astioissa. Uudelleenkäytettävät pakkaukset eivät saa olla kalliimpia tai vähemmän houkuttelevia. Jakelijan on selvästi informoitava kuluttajia tästä mahdollisuudesta.
 - Toimijoiden tulee pyrkiä tarjoamaan 10 % tuotteista uudelleenkäytettävissä pakkauksissa 2030 mennessä
 - Jäsenvaltio voi asettaa korkeampia tavoitteita
 - Ei koske mikroyrityksiä

Kauppan uudelleentäyttöpisteet

art 28

- Jakelijan, jonka myyntipinta-ala on yli 400 m², pitää pyrkiä varaamaan 10 % myyntipinta-alastaan elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden uudelleentäyttöpisteille 2030 alkaen
- Uudelleentäyttöä tarjoavan on ilmoitettava loppukäyttäjille:
 - Minkä tyyppisiä astioita voidaan käyttää (kauppa voi kieltäytyä täyttämästä, jos astia ei täytä vaatimuksia)
 - Hygieniavaatimukset
 - Loppukäyttäjän vastuu terveyden ja turvallisuuden varmistamisessa
 - Kauppa ei ole vastuussa hygieniaan tai elintarviketurvallisuuteen liittyvistä ongelmista, joita voi syntyä loppukäyttäjän pakkausten käytöstä

Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat (Art 63)

- 5 vuoden kuluttua komission laadittava täytäntöönpanosäädös julkisten hankintojen pakkauksia koskeviksi minimivaatimuksiksi silloin kun pakkaukset tai pakatut tuotteet muodostavat vähintään 30 % hankinnan arvosta
- Sovelletaan 12 kk kuluttua täytäntöönpanosäädöksen voimaan tulosta

Kiitos mielenkiinnosta!

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment**

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi